

Зовнішні зв'язки та міжнародні проєкти

Кафедра німецької філології здавна проводить співпрацю з закордонними інститутами Німеччини, Австрії, Польщі й налагоджує щоразу нові міжнародні зв'язки. Наукове й навчальне співробітництво розвивається з Бамбергським університетом ім. Отто Фрідріха, Ольденбурзьким університетом ім. Карла фон Осецького, Регенсбурзьким та Аугсбурзьким університетами (Німеччина), Гамбурзьким університетом, Тюбінгенським університетом імені Ебергарда Карла, Державним університетом м. Ниси (Польща), Німецькою службою академічних обмінів (DAAD, Бонн), Інститутом імені Гете (Goethe-Institut), фондом Ганса Зайделя (Мюнхен), Австрійською службою академічних обмінів (OeAD, Відень). У співпраці з ними кафедра німецької філології проводить спільні конференції, семінари, здійснює обмін викладачами, скерує їх на наукове стажування та студентів на періодичне навчання.

Співпраця з Німецькою академічною службою обміну (DAAD)

Одним з пріоритетних напрямків міжнародної діяльності є співробітництво з Німецькою академічною службою обміну. Впродовж 2018-2022 рр. на кафедрі працювала лекторка DAAD К. Компе, яка проводила у практичні заняття з німецької мови, орфографії, керувала курсовими роботами з лінгвістики тексту, стилістики та методики, проводила онлайн-тести для визначення рівня володіння німецькою мовою OnSet та сертифіковані екзамени TestDaF und TestAS. К. Компе організувала для викладачів кафедри онлайн-семінари щодо застосування інтерактивних методів навчання на практичних заняттях з німецької мови (30.01.2021, 13.02.2021), провела конкурс для учнів та вчителів німецької мови України «Рідкісні землі: пиши в антропоцені» (липень-вересень 2021).

У 2021-2022 рр. на кафедрі стажувався мовний асистент DAAD М. Фрош, який організував клуб розмовної мови для студентів-бакалаврів. Засідання клубу відбувалися двічі на тиждень. Окрім цього він читав курс з країнознавства. У 2020 р. заняття проводили також асистенти DAAD З. Гертель, у 2019 році Д. Лянг.

Під час проведення «Німецьких тижнів в Україні» (11.–16.10.2021, за підтримки посольства ФРН, DAAD) проф. Маценка С. П., асист. К. Компе, асист. М. Фрош, а також студенти 4 курсу взяли участь в інтермедіальному проєкті «Зникаючі сліди». Фотолітературний семінар про культуру пригадування. Проф. Маценка С.П. виступила з лекцією «Fotografie und Poetik bei Wilhelm Genazino».

У рамках співробітництва з DAAD викладачі кафедри брали участь у циклі онлайн-семінарів (17.10.2020, 24.10.2020, 31.10.2020) «Teilnehmeraktivierung im Fernunterricht», референткою яких була Н. Блюст (університет Страсбург). Доц. Шаряк О.М. брала участь у семінарі «Наукова робота і письмо в академічному Болонському просторі», організованому Німецькою службою академічних обмінів (м. Суми, 25.11 – 30.11.2019).

Співробітництво з Goethe-Institut Ukraine

Кафедра активно розробляє тематику «Ефективні методики та інноваційні технології викладання іноземних мов у контексті євроінтеграції» у співпраці з Інститутом імені Гете та Центром німецької мови у Львові. Завдяки регулярним науково-методичним семінарам викладачі вдосконалюють свою педагогічну кваліфікацію, ознайомлюються з новими методами викладання, фаховою літературою, застосунками на онлайн-платформах тощо.

З метою вдосконалення методики викладання у дистанційному та змішаному форматі укладено угоду про участь у проєкті «Вчимося навчати німецькою»/ «Deutsch lehren lernen»

(Угода про кооперацію між Львівським національним університетом імені Івана Франка та Goethe-Institut Ukraine), координаторкою якого є доц. Петрашук Н.Є. У навчальний процес інтегровано 3 курси комбінованого навчання (очно/у режимі відео-конференції + онлайн на платформі Goethe-Institut) для студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Викладачі-учасники проекту - доц. Петрашук Н.Є., доц. Яремко М.В., доц. Микитюк Ю.В - брали участь у низці онлайн-конференцій, семінарів, вебінарів, присвячених питанням імплементації у навчальний процес ефективних методик та інноваційних технологій навчання іноземних мов, серед яких: навчально-методичний семінар Goethe-Institut «DLL-Hochschulkooperationen Ukraine: Netzwerk Treffen» (10.06.2022 р.); «Робота над лексикою в гібридному форматі» (22.10.2022 р.); «Hospitationsschulung» (16.09.2021 р.), онлайн-курс підвищення кваліфікації DLL-2: Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch? (DLL-2: Як вивчати німецьку мову як іноземну мову) (Микитюк Ю.В.: 27.09. – 05.12.2021), «Онлайн-моніторинг результатів навчання» на платформі Moodle Goethe-Institut (Мюнхен, 02.11-13.12. 2020 р., Петрашук Н.Є., Микитюк Ю.В.). «Планування навчальних занять з іноземної мови» (13.10.2020).

Доц. Петрашук Н.Є. брала участь у Дигітальному конгресі «Наука та навчання в епоху цифрових технологій» Goethe-Institut в Україні (10.10.2020, 22.05.2021); семінарах підвищення кваліфікації ліцензованих екзаменаторів Goethe-Institut: 15.09.2021 (A1), 18.09.2021 (A2), 30.09.2021 (B1).

Окрім цього онлайн-стажування в рамках програми Гете-інституту «Вчимося навчати німецької»: DLL 7 – Prüfen, Testen, Evaluieren (15.03 – 23.05.2021р.) проходила асист. Пелікан М.Р., яка провела семінар «Країнознавство на занятті з іноземної мови» в рамках програми Гете-інституту «Зелене портфоліо» (3.04.2021).

З 21.09.20 р. по 23.10.20 р. дистанційне підвищення кваліфікації у рамках угоди про кооперацію між Львівським національним університетом імені Івана Франка та Goethe-Institut в Україні пройшла доц. Яремко М.В. Мета стажування – методико-дидактична підготовка до модерування курсів програми DLL “Вчимося навчати німецької” на навчальній платформі Moodle.

У 2020 році відбувалися й інші семінари, в яких брали участь наші викладачі: «Einführung in die Arbeit mit PEPs», «Unterrichten für verschiedene psychologische Typen», «Планування практичних занять з німецької мови».

Співпраця з Австрійською службою академічних обмінів (OeAD)

Кафедра тривалий час співпрацює з відділом Kultur und Sprache Австрійської служби академічних обмінів, який пропонує цикли вебінарів, семінарів, доступ до платформи з країнознавчими матеріалами. Координаторка проекту доц. Петрашук Н.Є. брала участь у зустрічі мультиплікаторів цієї співпраці у Відні 15.08.2022 та 16.08.2022-20.08.2022.

Викладачі кафедри долучались до низки онлайн-вебінарів, зокрема „Deutsch in Österreich“ (13.12.2021, доц. Пиц Т.Б., асист. Качак Х.І.), „Nachhaltigkeit in Österreich“ (21.04.2022, доц. Петрашук Н.Є., доц. Микитюк Ю.В., асист. Качак Х.І.); «Kulturreflexives Lehren und Lernen» (04.07.2022-07.07.2022, проф. Маценка С.П., доц. Петрашук Н.Є., доц. Микитюк Ю.В.); Ästhetisches Lernen mit Bildern im DaF-Unterricht (07.09.2022, доц. Петрашук Н.Є.) та ін.

Міжнародні наукові стажування

Розвинулись зв'язки кафедри з Інститутом германістики польського університету м. Ниси. Укладено угоду про співпрацю між Інститутом та кафедрою, яка передбачає наукове співробітництво, обмін викладачами й студентами. Планується співпраця над виконанням монографії «Історія львівської германістики».

У співпраці з нашими західними партнерами стажування на факультеті сучасних іноземних мов Державного університету м. Ниси у дистанційному форматі проходили проф. Маценка (1.04.2020–30.04.2020), проф. Максимчук Б.В., доц. Петрашук Н.Є. (12.01. до 26.01.2023), доц. Назаркевич Х.Я. (15.04.2021 до 19.05.2021). Також у рамках стажування на базі Інституту германістики Державного університету у м. Ниса у квітні 2021 р. було проведено 4 наукові семінари з питань германського мовознавства, літературознавства, культурології, дидактики і методики іноземних мов (керівник - декан факультету проф. А. Дітманн). У семінарах взяли участь і виступали проф. Максимчук Б. В., доц. Назаркевич Х. Я., доц. Петрашук Н. Є., а також проф. Маценка С. П. (29.04.2021). Вона також проходила наукове стажування у зимовому семестрі 2020/2021 на кафедрі новітнього німецького літературознавства університету міста Аугсбург (Німеччина) під керівництвом проф. М. Майєра.

З 4 по 12 квітня 2019 р. проф. Максимчук Б. В. перебував у Нисі, де прочитав для студентів Інституту германістики цикл лекцій з актуальних проблем германістики. У вересні 2019 р. кафедру відвідали директор Інституту германістики проф. А. Дітман та проф. М. Курпіль, які виступили з лекціями для студентів старших курсів німецької філології.

У рамках співпраці з Тюбінгенським університетом доц. Мідяна Т. М. працює над науковим проектом «Риторика президентських промов у час війни». У 2023 р. виступила разом з проф. др. Олаф Крамер, керівником інституту загальної риторики з доповіддю „Ukraine. Rhetorik der Reden vom ukrainischen Präsidenten, W. Selenskyj“ у Rotary Club Reutlingen Tübingen. Також взяла участь у подіум-дискусії „Künstliche Intelligenz im (Cyber-Krieg? KI-Forschung als ethische Herausforderung und ihre medial-rhetorische Darstellung“ з доповіддю «W. Selenskyjs Rhetorik und seine Social Media Kommunikation» разом з проф. А. Лесмьолманн, проф. С. Маршал, проф. Шаховська Н. Б., проф. О. Крамер.

Доцент Пиц Т. Б. проходив у 2019 та 2021 рр. двомісячне стажування в Ольденбурзькому університеті ім. Карла фон Осецького (ФРН) під керівництвом проф. Г. Гентшеля, завершив роботу над монографією «Східнонімецькі назви ремісників в ареалі слов'янських мов XIV–XVII ст.», а також виступив з доповіддю перед стипендіатами фонду Г. Зайделя на тему „Deutsche Lehnwörter in slawischen Sprachen“ (05.08.2021).

Також інші викладачі кафедри регулярно проходять наукове стажування в академічних установах Німеччини, зокрема в університеті Ерланген-Нюрнберґ з 1.07-31.08.2019 р. Крайник О. В. та Пелікан М. Р., в університеті м. Гамбург доц. Яремко М. В. (1.09-30.09.2019 р.).

Організація і участь у міжнародних конференціях, семінарах, майстернях

Викладачі кафедри беруть участь у різних міжнародних семінарах та симпозіумах, які відбуваються закордоном та в Україні. Кафедра німецької філології щорічно бере участь у міжнародних конференціях Асоціації українських германістів, зокрема «Долаємо кордони разом з німецькою мовою = Mit der deutschen Sprache die Grenzen überwinden» (23 вересня 2022 р.), «Germanistik und Herausforderungen der Zeit: Interdisziplinarität, Internationalisierung und Digitalisierung»(24-25 вересня 2021 р.), «Germanistik in transkulturellen Räumen: Theorie und

Praxis» (25-26 вересня 2020 р.), «Geschichte, Gegenwart und zukünftige Potentiale des Deutschen in der Ukraine» (31 жовтня–2 листопада 2019), які відбуваються за підтримки Німецької служби академічних обмінів, Австрійської служби академічних обмінів у Львові, Goethe-Institut в Україні, Фонду Ганнса Зайделя в Україні, Регенсбурзького університету.

У 2019 р. кафедра брала участь в організації двох міжнародних конференцій «Moderne Germanistik auf der Suche nach einer neuen Identität: interdisziplinär, interkulturell, international: Міжнародна науково-практична конференція Асоціації українських германістів» (27 — 28 вересня 2019 р.), «Geschichte. Gegenwart und zukünftige Potentiale des Deutschen in der Ukraine» (31 жовтня — 2 листопада 2019 р.) у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Науково-педагогічні працівники кафедри залучені до редагування збірників матеріалів конференцій Асоціації українських германістів та виступають з доповідями про результати своїх наукових досліджень.

У рамках наукового семінару за кураторства проф. Маценки С. П. впродовж 2022-2023 н.р. з доповідями виступали визначні вчені-лінгвісти, зокрема проф. У.Фікс, проф. Ш. Енгельберг з питань лінгволітературознавства, лінгвостилістики, можливостей поєднання мовознавчих та літературознавчих підходів у дослідження тексту.

Постійною учасницею міжнародних конференцій, симпозіумів, семінарів є доц. Петрашук Н. Є., яка у 2023 р. зокрема виступала на конференції українських та німецьких германістів зі спільною доповіддю-презентацією із проф. Ш. Шіргольцом (онлайн, м.Маннгайм).

Під час наукового стажування доц. Яремко М. В. виступила з доповіддю на тему «Des Schweigens mächtig sein: Zur Semantik des Schweigens in der literarischen Kommunikation (anhand der Berliner Romane von Robert Walser)» у Гамбурзькому інституті перспективних досліджень доц. Яремко М.В. (19.07.2022).

Проф. Маценка С. П. брала участь у Міжнародній науковій конференції «Співи землі: біологія та екологія в літературі та культурі» (22–23.09.2022 р.), що проводилась на базі кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства факультету філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету. Доц. Крайник О.В. - у III Міжнародній спеціалізованій науковій конференції «Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації», 13 травня 2022 р., м. Хмельницький. До XII Міжнародних Чичерінських читань, 28-29 жовтня 2021 р. у Львові долучилась асист. Качак Х. І.

Доц. Пиц Т.Б. брав участь у II Міжнародній міждисциплінарній конференції «Language, Business and Law, Intercultural Communication: Challenges of Today» (Київ, 7–8 травня, 2021), II Міжнародній онлайн-конференції «Фахові мови й новітні підходи до їх викладання» (Київ, 19–20 травня, 2021 р.), XII Науковій і практичній конференції «Advances in Technology and Science» (Берлін, 16–19 травня, 2021), Міжнародній спеціалізованій науковій конференції (Хмельницький, 19 лютого, 2021 р.).

Доценти Назаркевич Х. Я. та Котовські Г. Ф. були запрошені як перекладачі до участі у 5-тій німецько-українській зустрічі письменників “Brücke aus Papier“, що відбулася 21-29 жовтня 2019 р. у Берліні та Мюнхені.

Доцент Назаркевич Х.Я. взяла участь у міжнародному дидактично-перекладацькому семінарі під керівництвом К. Норд у Чернівцях з 7.10.2019 по 11.10.2019. Виступала з доповідями «Интернат versus Internat» у Києві на міжнародній конференції «Мови і стиль», травень 2019 р., «Людяність і жертвність у нелюдських умовах у романі «Марш Радецького» на науково-практичній ювілейній конференції, присвяченій Й. Роту, в місті Броди, вересень 2019. Брала участь у міжнародному ювілейному семінарі, присвяченому ювілею створення

австрійської бібліотека у м. Дрогобич, жовтень 2019.

Участь у міжнародних проєктах

Доц. Крайник О.В. з 1.08.2022 є учасницею навчально-методичного проєкту в рамках дослідницької мережі LEAD університету Карла Ебергарда м. Тюбінген, Німеччина «С-Test für Ukrainisch». З 15.04.2023 проходить наукове стажування в університеті Карла Ебергарда м. Тюбінгена, Німеччина.

Доц. Мідяна проходить стажування на кафедрі загальної риторики в Тюбінгенському університеті з 01.09.2022 року та бере участь у проєкті «Künstliche Intelligenz und ihre Rolle in der modernen Kommunikation».

Доц. Петрашук Н.Є., доц. Котовські Г.Ф., доц. Теребушко Ю.Р. залучені до спільного проєкту Інституту німецької мови м. Маннгайм, університету м. Лейпціг, Київського, Львівського та Чернівецького університетів «Укладення німецько-українського онлайн-словника» з 1.09.2022 року.

Також проф. Максимчук Б. В., доц. Петрашук Н. Є., доц. Пиц Т. Б. взяли участь у розробці спеціальної програми, яка існує між кафедрами німецької філології, міжкультурної комунікації та перекладу (проф. Паславська А. Й.) та Регенсбурзьким університетом, «Дослідження німецької мови в східній, середній і південно-східній Європі FZ Dimos», опублікувавши статті «Львівська університетська германістика в плині часу» (проф. Максимчук Б. В., доц. Петрашук Н. Є.) та «Деякі німецькі назви ремісників в українській мові» (доц. Пиц Т. Б., проф. Максимчук Б. В.).

Міжнародні перекладацькі проєкти

Перекладацька діяльність є невід'ємною частиною навчального процесу на кафедрі німецької філології і чимало викладачів залучені до літературних перекладацьких проєктів. Доц. Назаркевич Х. Я. є учасницею німецько-українського перекладацького он-лайн-воркшопу ViceVersa: травень – вересень 2022, березень – червень 2021, вересень – листопад 2020, 1 - 7 липня 2018 р. Викладачка залучена до спільної розробки і наповнення сайту перекладацької майстерні «Відчуття реальності»: <https://www.toledo-programm.de/die-realitaet-empfinden/index-desktop.php?lang=de>, брала участь в університетському літературному онлайн-курсі для українських переселенців у Німеччині за програмою Exil VHS та в українсько-німецьких читаннях воєнної поезії Translating the War. Окремі записи на фейсбук-сторінці: <https://www.facebook.com/ExilVHS> Х. Я. Назаркевич була запрошена як перекладачка до участі у 6-тій німецько-українській зустрічі письменників "Brücke aus Papier", що відбулася 11-13 вересня 2020 року у Берліні. У 2018 р. доц. Назаркевич Х. Я. була стипендіаткою програми видавництва Fischer "Schritte" і працювала над перекладом роману "Sie kam aus Mariupol" письменниці Наташі Водін.

Доц. Микитюк Ю.В., доц. Шаряк О.М., доц. Пиц Т.Б., доц. Теребушко Ю.Р. з 22 по 29 вересня 2022 р. брали участь у перекладацькому проєкті «Alltag in der Ukraine in der Kriegszeit» спільно з школою журналістів Reportageschule (Ройтлінген, ФРН) під керівництвом директора школи Ф. Маусгардта.

Доц. Котовські Г. Ф. активно співпрацює як перекладачка-синхроніст з організаторами різногалузевих заходів, серед яких: Партнерство операторів водопостачання (WOP) Гамбург-Київ, 2022 - 2023 рр., online; Handicap International Онлайн-Захід: Обмін досвідом для людей з інвалідністю з України в Німеччині.2022 – 2023 рр., online; Позитивні зустрічі в Дуйсбурзі: «Шануймо розмаїття разом – видимо, аргументовано, впевнено!» 7. -10.07.2022, online;

Вебінари Торгового відділу посольства Австрії 12.05.2022, 19.05.2022, 14.06. 2022, 20.06.2022, 28.09.2022 р., online; Семінари із психосоматики 2022 – 2023 рр., online; Симпозіум з музикотерапії, 05. -06.05.2022, Відень, online; Цикл лекцій з музикотерапії, УКУ, квітень – травень 2022, online; Семінари «Кредитні процеси у Туркменістані» Deutsche Sparkassenstiftung für internationale Kooperation e.V., січень - лютий 2022, online; Засідання Конгресу місцевих та регіональних влад за участю Президента України Володимира Зеленського, Львів, 04.03.2023 та ін.

У 2018 р. доц. Котовські Г. Ф. працювала перекладачем на таких міжнародних заходах: «Музикотерапія – вступний семінар Музикотерапевтична імпровізація: Історія, психотерапевтичний контекст та форми інтервенції» (8.-10.03.2018), Міжнародний форум «Моцартіана: європейський та всеукраїнський аспекти. Оточення Франца Ксавера Моцарта у Львові» у рамках фестивалю LvivMozArt (21.07.2018), Міст з паперу. Четверта німецько-українська зустріч письменників в Україні (Маріуполь, 31.08 – 3.09.2018), Українсько-польсько-німецький форум для аніматорів молодіжного обміну Lviv Calling (12.-16.09.2018), конференція "Чисте Довкілля - Здорове Життя. Досвід управління муніципальними відходами в Німеччині. Рекомендації для України" за підтримки Федерального міністерства навколишнього середовища, охорони природи та безпеки ядерних установок Німеччини. (20.09. 2018), Міжнародна науково-практична конференція Вороновські читання (Єдність адміністративних та фінансових процедур) (Львів, 5.-6.10.2018 р.).

Участь студентів у міжнародній діяльності кафедри

Влітку 2023 р. у рамках академічного проекту Learnopolis Байройтського університету, Львівського національного університету імені Івана Франка та інших українських вишів відбулась Літня школа у м. Байройт з питань застосування цифрових технологій у навчальному процесі. У заході взяли участь студентки Шпирко Я., Хороша К., А. Бондар.

Кафедра німецької філології підтримує академічну співпрацю з колегами Ягелонського університету м. Краків, долучаючись до спільного польсько-німецького проекту «Міграційні рухи в Європі: минуле та сучасність». Впродовж 7-12 листопада 2022 р. 15 студентів кафедри та викладачі Шаряк О. М. і Микитюк Ю. В. відвідали округ Крайзау, долучились до тематичної програми з пригадування й осмислення післявоєнної історії.

В першому семестрі 2022-2023 н.р. за програмою академічної мобільності Еразмус + навчаються в університетах Німеччини студентки 4 курсу Леуш Марта (Грайфсвальдський університет) та Андріана Жук (Лейпцігський університет).

На запрошення Альянсу Рурських університетів в літній школі для студентів-германістів навчалися студенти 3 курсу Гуменюк Христина, Гураль Вікторія та Шпирко Ярина (01.08.2022-08.08.2022). Після завершення літньої школи ці та інші студенти 2-4 курсів німецької філології взяли участь у спільному проєкті Університету Ессен з українськими університетами, студенти яких були запрошені до участі в літній школі, щодо написання творчих робіт німецькою мовою на тему «Моє улюблене українське слово».

На запрошення кафедри для студентів-германістів читають лекції колеги з партнерських університетів. Так, у 2021 р. проф. А. Дітманн (університет м. Ниса) підготувала доповідь «Методологічні організаційні основи» у дистанційному режимі для студентів V курсу ЛНУ, а проф. Р. Бруннер (університет Ульм) ділився зі студентами цього ж курсу спостереженнями про «Англіцизми в німецькій мові».

В рамках співробітництва між факультетом іноземних мов ЛНУ та Інститутом

германістики Бамбергського університету студентка VI курсу Христина Качак пройшла шестимісячне навчання у другому семестрі 2020-2021 н.р. у цьому навчальному закладі Німеччини. А в першому семестрі 2021-2022 н.р. студентка V курсу Анастасія Федевич проходила там навчання за програмою Еразмус +.

У 2019, 2020 р. на навчанні в університеті міста Бамберг перебували студентки Ю. Коваль, Ю. Харун, У. Луканинець.